

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**CURRENT ISSUES OF SCIENCE,
EDUCATION AND TECHNOLOGY IN
UKRAINE AND THE WORLD**

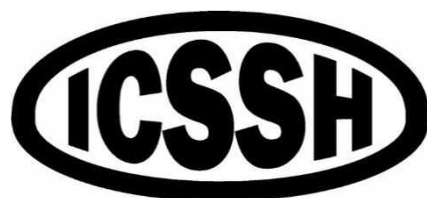
Book of abstracts

December 29, 2023

**Tampere,
Finland**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**CURRENT ISSUES OF SCIENCE,
EDUCATION AND TECHNOLOGY IN
UKRAINE AND THE WORLD**

Book of abstracts

December 29, 2023

**Tampere,
Finland**

УДК 33
ББК 65

International scientific-practical conference "Current issues of science, education and technology in Ukraine and the world": conference proceedings (Tampere, Finland, December 29, 2023). Tampere, Finland: Scholarly Publisher ICSSH, 2023. 79 pages.

The collection of abstracts presents the materials of the participants of the International scientific-practical conference "Current issues of science, education and technology in Ukraine and the world":

National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Ukrainian State University of Science and Technology

University of Mons

Vasyl' Stus Donetsk National University

Відокремлений структурний підрозділ "Фаховий коледж технологій, бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки"

ГО "Янгол на долоні"

ДВНЗ "Ужгородський національний університет"

Державний біотехнологічний університет

Державний податковий університет

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

КЗВО "Вінницька академія безперервної освіти"

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. М. Бойчука

Київський національний університет будівництва і архітектури

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Київський національний університет технологій та дизайну

Київський університет імені Бориса Грінченка

Комуніальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Міжрегіональна академія управління персоналом

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Національний транспортний університет

Національний університет "Львівська політехніка"

Національний університет водного господарства та природокористування

Національний університет цивільного захисту України

Одеський національний медичний університет

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Черкаська медична академія

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

© Автори тез, 2023

© Center for financial-economic research, 2023

© International Center of Social Sciences and Humanities, 2023

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

<i>Бакаляр Д. Г.</i> УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	30
<i>Борисова О. В.</i> ЗНАЧЕННЯ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ.....	31
<i>Румянцева І. Б.</i> АНАЛІЗ ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ТУРИСТИЧНИЙ ПОПИТ ПІД ЧАС ВІЙНИ ..	33
<i>Спіцина А. Є., Галицький Б. Ю.</i> ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ.....	34
<i>Спіцина А. Є., Голова І. Г.</i> УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТУ	36
<i>Shved A.</i> IDENTIFYING AREAS FOR IMPROVING THE EFFICIENCY OF HR MANAGEMENT IN THE ENTERPRISE MANAGEMENT SYSTEM.....	38
SECTION 4. LEGAL SCIENCES.....	40
<i>Якимчук Н. Я.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ В ПЕРІОД ЗАПРОВАДЖЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	40
SECTION 5. PSYCHOLOGICAL SCIENCES.....	42
<i>Волков Д. І., Деніжна С. О.</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ АФІРМАТИВНОГО ПІДХОДУ У РОБОТІ З ГЕНДЕРНИМИ КОНФЛІКТАМИ	42
<i>Лещенко Я. В., Заушнікова М. Ю.</i> МЕТОДОЛОГІЯ РОЗВИТКУ SOFT SKILLS НА РОБОЧОМУ МІСЦІ.....	43
<i>Хоменко М. І., Заушнікова М. Ю.</i> ВПЛИВ ТЕОРІЇ ПОКОЛІНЬ НА ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТУ БІЗНЕС ПРОЦЕСІВ	44
<i>Льїна Ю. Ю., Короп О. В.</i> ПРОЯВИ ПРОЦЕСІВ САМОРЕГУЛЯЦІЇ У ФАХІВЦІВ СУБ'ЄКТ – ОБ'ЄКТНИХ ТА СУБ'ЄКТ – СУБ'ЄКТНИХ ПРОФЕСІЙ.....	45
<i>Рощина М. М.</i> КАЗКОТЕРАПІЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДУХОВНОГО ЗЦІЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ	47
<i>Слободян О., Кізь О.</i> ПРОЯВИ ТРИВОЖНОСТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОТРЕБА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ	49
SECTION 6. MEDICAL SCIENCES.....	51
<i>Міщенко О. М., Косінов О. С.</i> АНАЛІЗ ТОРКУ ПРИ УСТАНОВЦІ ІМПЛАНТАТУ В ДІЛЯНКУ СУБАНТРАЛЬНОЇ АУГМЕНТАЦІЇ ТА ВЛАСНУ КІСТКУ.....	51
<i>Соколов В. М., Дорофеева Т. К., Долгушин О. О.</i> РОЛЬ МСКТ ВІЯВЛЕННЯ СУДИННОЇ ІНВАЗІЇ ПУХЛИННИХ УТВОРЕНЬ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ.....	52

несвідоме мовою символів. Тому, доцільним і дієвим інструментом для полегшення цього шляху, безперечно, буде використання метафори в психологічній практиці через застосування методу казкотерапії в тому числі, з метою не лише надання підтримки, підвищення ресурсу, стресостійкості та гармонізації стану людини в сучасних умовах війни, але й у більш глибокому контексті терапевтичної практики.

Список літератури

1. Юнг К.Г. Архетипи і колективне несвідоме / Переклала з німецької Катерина Котюк; науковий редактор українського видання Олег Фешовець. 2-ге опрац. вид.. Львів: Видавництво "Астролябія", 2018. 608.

2. Spengler, O. (1993) *Zakat Evropy. Ocherki morfologii mirovoy istorii* [Електронний ресурс] [The Decline of the West. Essays on the Morphology of World History]. Vol. 1. Режим доступу до ресурсу: https://www.academia.edu/10710737/Essay_The_Decline_of_the_West_By_Oswald_Spengler

3. Эволюция и метафорический язык: Роберт Сапольский о нашей способности думать символами [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://monocler.ru/mozg-i-metaforyi>

Слободян О.

магістрантка,

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кізь О.

кандидатка психологічних наук,
доцентка кафедри психології

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

ПРОЯВИ ТРИВОЖНОСТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОТРЕБА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ

Повномасштабна російсько-українська війна поставила перед освітянами України нові виклики, зумовлені необхідністю створення власної системи психолого-педагогічного супроводу дітей під час війни задля збереження їхнього психічного здоров'я, стабілізації емоційного стану, плекання стресостійкості, адаптації до складних умов життя. Хронічні кризові обставини воєнного часу зумовлюють пошук ефективних стратегій психологічної допомоги дітям.

Емоційна сфера молодшого школяра характеризується лабільністю, безпосередністю, експресивністю (І. Бех, В. Кутішенко, О. Лелюх-Степанчук), її довільність пов'язана з розвитком самоконтролю, стійкістю та глибиною емоційного процесу (В. Поліщук, О. Чебикін), індивідуальними особливостями емоційної сфери молодшого школяра (С. Ставицька), рефлексивною емоційною реакцією (Р. Павелків, О. Цигипало). Тому надзвичайно важливо дбати про розвиток у молодших школярів емоційного інтелекту (М. Шпак), виховувати у них емоційну культуру та культуру почуттів (Р. Калініна, Л. Кондрашова, В. Поплужний, Л. Соколова, О. Турська), що допоможе запобігти формуванню негативних емоційних станів (Є. Гейко, О. Винославська, В. Зливков, О. Кононко, Е. Помиткін), попередити і вчасно корегувати особистісну тривожність (Л. Долинська, В. Поліщук, С. Томчук, М. Томчук, Л. Уманець, Н. Чепелева, Т. Яценко тощо) та можливий деструктивний вплив емоційних станів на психічне здоров'я молодших школярів (О. Гордова, О. Завгородня, Н. Коцур, С. Куриленко, М. Тіхонова) тощо.

Для всебічного розвитку та нормального перебігу різних видів діяльності молодшого школяра, мобілізації його пізнавальних і особистісних ресурсів потрібна збалансованість емоцій, позаяк порушення емоційного балансу спричиняє емоційні розлади, тривожні стани, зниження самооцінки та погіршення результатів учбової

діяльності. Психологи наголошують, що у молодшому шкільному віці для дітей характерні такі психологічні особливості, які сприяють виникненню тривожності: підвищена емоційна чутливість до зовнішніх впливів та сильна зовнішня і внутрішня реакція на них; недостатньо розвинена довільність пізнавальної і емоційно-вольової сфер; безпосередність сприйняття зовнішнього світу і обмеженість форм адаптивних реакцій на впливи; високий рівень наслідування та емоційного зараження тощо. Відтак, емоційна та соціальна підтримка педагогів, батьків, найближчого родинного оточення покликана знизити рівень психологічного стресу, забезпечити позитивну динаміку розвитку емоційної сфери, успішне проживання складних життєвих подій дітьми молодшого шкільного віку.

У царині усіх можливих проявів емоційної сфери дитини увагу привертає тривожність, яка виступає яскравою ознакою дезадаптації дитини та може негативно впливаючи на всі сфери її життєдіяльності, здоров'я, загальний рівень психологічного благополуччя. Тривожність молодшого школяра може проявлятися в поведінці найрізноманітнішими способами, маскуючись під інші проблеми. Діагностика дозволить своєчасно виявити дітей з підвищеним рівнем тривожності та забезпечити їм відповідний психолого-педагогічний супровід, а своєчасне проведення корекційної роботи сприятиме зниженню тривожності та формуванню адекватної поведінки у дітей молодшого шкільного віку.

Емпіричне дослідження проводилось упродовж квітня-вересня 2023 року. У дослідженні взяло участь 105 учнів початкових класів Терехівського академічного ліцею імені Ярослави Стецько. Вибірку склали 105 учнів 1-4-х класів. До діагностичного інструментарію увійшли кілька методик, з-поміж яких проєктивна методика "Обери потрібне обличчя" Р. Темпл, М. Доркі, В. Амен в адаптації Т. Яценко. Обчислення індексу тривожності засвідчило, що у сукупній вибірці респондентів молодшого шкільного віку у 31 % продіагностованих дітей виявлено високий рівень тривожності, у 47 % – середній рівень і у 22 % – низький. Відтак, у 89 % дітей молодшого шкільного віку наявний у сумі високий та середній рівні тривожності, що є насторожуючим психологічним параметром.

Аналіз змісту проєктивних картинок засвідчує, що окремі респонденти безвідносно до статі та віку при аналізі картинок №4; №5; №6 і №12 прив'язували їх зміст до сучасних умов воєнного стану: "потрібно швидко одягатися і бігти в укриття", "чути тривогу і всі біжать ховатися", "налякався хлопчик, бо чути сирену", "мама каже залишати гратися і йти в бомбосховище" тощо. Такі пояснення дітей в ході діагностичного обстеження виявлено вперше за весь час роботи з методикою. Прикметно, що у низці випадків під час виконання методики респонденти з авторами і вчителькою були змушені перервати роботу і швидко переміститися в укриття школи, тому що насправді звучав сигнал тривоги через систему оповіщення.

У молодших школярів тривожність є результатом фрустрації потреби в захищеності з боку соціального оточення. Дослідження дитячої тривожності є досить важливим у зв'язку з проблемою емоційного розвитку сучасних українських дітей у часі повномасштабної війни і проживання ними екстремальних життєвих ситуацій, так як підвищена тривожність може дезорганізувати діяльність дитини і стати причиною поведінкових деструкцій, а високий рівень тривожності може спричинити розвиток неврозу у дітей та ускладнити процес формування їх особистості.

Війна – травматична подія для кожної людини, особливо непросто переносити цей болючий досвід дітям. Вимогою часу є знаходження та використання методів зниження тривожності дітей, розвитку їхньої резиліентності, створення безпечного і дружнього до дитини освітнього і соціального середовища, налагодження та відновлення процесу взаємодії та подолання труднощів у спілкуванні. Дитячій психіці потрібна належна підтримка як батьків, так і педагогів та психологів, щоб впоратись із своїми складними емоціями, тривожними думками та пережити цей непростий час без шкоди для ментального здоров'я та з перспективою на посттравматичне зростання.